

Posudek bakalářské práce

Vedoucí práce: doc. PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.

Název: Zážitky mimo tělo: motivace, očekávání a zkušenosti

Autor: Tomáš Hilgard

Rok: 2019

Bakalářská práce se zaměřuje na zážitky mimo tělo (tzv. out-of-body experience, OBE) a především zkušenost, motivaci a prožívání jedince, který se OBE snaží dosáhnout.

V teoretické části je blíže vymezen samotný pojem zážitku mimo tělo v porovnání s dalšími fenomény, jakými jsou zážitky blízké smrti či lucidní sny. Přiblížen je kulturní a historický kontext této zkušenosti a zároveň podán přehled nejvýznamnějších výzkumů a studií zážitků mimo tělo od 60. let 20. století do současnosti. V závěru teoretické části autor věnuje pozornost limitům výzkumu a studia OBE, otázce vědomí a vnímání během OBE. Teoretická část je čtivě a pěkně napsaná, důkladně odkazovaná a přináší zajímavý vhled do problematiky, která není častým tématem vědeckých studií od dob úpadku zájmu o transpersonální psychologii.

Empirická část této bakalářské práce je tvořena analýzou deseti rozhovorů prováděných s participanty se zkušeností zážitku mimo tělo. Výzkum se zaměřuje na prohloubení pochopení reálné zkušenosti se zážitky mimo tělo u kriteriálně vybraných participantů. Autor si klade otázky, jaká jsou hlavní očekávání a potřeby u lidí, kteří se snaží dosáhnout zážitku mimo tělo a jaké subjektivní dopady vnímají respondenti při prožití zážitku mimo tělo (nebo cvičení technik) na jejich běžný život. Autor analyzuje data prostřednictvím IPA. Metodologická část je transparentně popsána, detailněji by měl být popsán způsob a kritéria rekrutace participantů. Na druhou stranu chválím zahrnutí positioningu autora, interview guide a informovaný souhlas v přílohách studie.

Analýza je pečlivá, oceňuji zvláště smysluplné tematické celky, interpretace a úvahy autora či upozornění na zajímavosti. Potěšilo mě nahlížení témat z různých perspektiv, opravdové kvalitativní přehazování dat a analýza, nikoliv „pouze“ čtení a jeho deskribce čtenářům. Analýzu považuji za velice zdařilou ukázkou IPA. Cení si i závěrečného souhrnu výsledků ve vztahu k výzkumným otázkám a cílům šetření, které autor konfrontuje s dosavadním poznáním v diskusi.

Práci hodnotím jako opravdu velmi zdařilou – autor prokázal kreativitu, analytické schopnosti a cit pro práci s daty. Navíc popsal zkušenost, o které nebývá psáno často, ač není nikterak obskurní či marginální. Práci s radostí doporučuji k obhajobě a komisi navrhuji hodnotit ji známkou výborně.

V Praze, 1.9.2019

Iva Poláčková Šolcová